

Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)

gemeente
HEEZE-LEENDE

Paragraaf Wet Open Overheid (WOO)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht op informatie over wat de overheid doet, hoe ze dat doet en waarom. Deze publieke informatie wordt openbaar gemaakt uit eigen beweging (actieve openbaarmaking) of naar aanleiding van een verzoek (passieve openbaarmaking). De Woo heeft tot doel om overheden en semioverheden transparanter te maken. Het op orde brengen van de informatiehuishouding is in dit kader van essentieel belang.

De Woo verplicht gemeentelijke overheden om -gefaseerd door middel van tranches- elf informatiecategorieën actief openbaar maken. De A2 Samenwerking heeft hier een project voor ingericht. Tot januari 2025 werd het project aangestuurd door een externe projectleider. Vanwege de krappe arbeidsmarkt heeft het lange tijd geduurd voordat de vacature opnieuw werd ingevuld. Dat is van invloed geweest op het project; een aantal zaken is hierdoor niet opgepakt. In augustus is de nieuwe projectleider gestart. Zij zal gaandeweg het project ook de rol van Woo-coördinator vervullen.

Het ambitieniveau voor de gemeente Heeze-Leende is vastgesteld op basis met medium als doorgroeimodel. Dat betekent dat wordt voldaan aan het wettelijk minimum voor wat betreft het openbaar maken van de documenten uit de elf categorieën van artikel 3.3 van de Woo. Daarna wil de gemeente doorgroeien naar een model waarin de gemeente stukken in andere, niet in de wet genoemde categorieën openbaar maakt of dat zij binnen een categorie meer stukken openbaar maakt dan wettelijk vereist of dat zij stukken openbaar maakt van categorieën waarvan de openbaarmaking nog niet verplicht is maar op een later moment wel verplicht wordt.

Wat willen we bereiken?

- In 2025 en 2026 wordt verder gewerkt aan het optimaliseren van werkwijzen en systemen.
- Voldoen aan de wettelijke verplichting om de informatiecategorieën uit de Woo actief openbaar te maken. De gemeente Valkenswaard voldoet per 1 november 2024 aan de eerste tranche van de Woo. In het laatste kwartaal van 2025 zullen de informatiecategorieën uit de tweede tranche van de Woo wettelijk verplicht worden. De publicatie van de informatiecategorieën uit de derde tranche zal naar verwachting in 2026 verplicht worden gesteld.
- Stappen zetten in het verder op orde brengen van de informatiehuishouding. Het betreft hier de opslag, het beheer en de verstrekking van gegevens binnen een organisatie. Dit moet goed georganiseerd zijn, zodat iedereen snel toegang heeft tot de benodigde informatie.
- Meer bewustwording bij medewerkers, leidinggevenden, burgemeester en wethouders en gemeenteraad over het belang van een goede informatiehuishouding zodat het doel van een transparante overheid met een goede toegang tot overheidsinformatie kan worden bereikt. De nieuwe projectleider krijgt hierin een belangrijke rol.

Verwachte uitgaven en financiële middelen

De financiële gevolgen van de implementatie en uitvoering van de Woo zijn door het Rijk gecompenseerd met zowel incidentele als structurele middelen. De incidentele middelen zijn bestemd voor het verbeteren van systemen, het opleiden van medewerkers en het aanpassen van processen en de organisatie. De structurele middelen zijn bedoeld voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën zoals genoemd in de Woo, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen. Van deze middelen is een deel ingezet voor personeel en het publicatieportaal. De overige middelen berusten bij de gemeenten en zullen te zijner tijd aangewend moeten worden voor verdere implementatie van de Woo.

Actieve openbaarmaking

Ten eerste verplicht de Woo op grond van artikel 3.3. overheidsorganisaties documenten actief openbaar te maken. De Woo noemt hierbij elf categorieën documenten die actief openbaar moeten worden gemaakt. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze elf categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin zal naar verwachting naast de datum ook worden bekend gemaakt dat de elf categorieën niet allemaal tegelijk openbaar moeten worden gemaakt, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Momenteel worden een aantal typen documenten al actief openbaar gemaakt. Hierbij valt te denken aan raadsstukken, lokale wet- en regelgeving en beleidsregels.

Om actieve openbaarmaking te ondersteunen, komt er een verwijzindex. Deze 'Woo-index' moet het voor inwoners makkelijker maken openbare documenten te doorzoeken. In de index wordt verwezen naar locaties waar gemeenten hun informatie publiceren. Om aansluiting te kunnen vinden bij de index, wordt er door gemeente zelf een publicatieplatform ingericht.

Passieve openbaarmaking

Naast actieve openbaarmaking, kunnen inwoners op eigen verzoek vragen om bepaalde informatie openbaar te maken. Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Deze belangen zijn omschreven in de Woo. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een bijzonder belang in het geding is.

Verbetering informatiehuishouding

De Woo verplicht gemeenten de informatiehuishouding op orde te brengen en te houden.

Wij werken voortdurend aan de verbetering van onze informatiehuishouding. Jaarlijks worden stappen gezet, mede door de invoering van zaakgericht werken en de invloed van digitalisering. Het afgelopen jaar zijn er al verschillende acties uitgevoerd om de Woo binnen de organisatie te implementeren. Zo zijn medewerkers via intranet geïnformeerd, zijn standaardbrieven aangepast en is er informatie over de Woo op de gemeentelijke website geplaatst. Ook zijn de verplichte Woo- contactpersonen aangewezen en is het ambitieniveau bepaald. Het komende jaar wordt gewerkt aan de verdere implementatie van de Woo, onder meer door aansluiting te zoeken op de eerdergenoemde Woo-index.

